

Русенски университет „Ангел Кънчев”
Факултет *Природни науки и образование*

КУРСОВА ЗАДАЧА

по дисциплината

Игри и интеркултурно образование

Есе на тема

***Малките неща са големи за детските
сърца***

Разработил: Соня Кръстева

Проверил: гл. ас. д-р А. Велева

Фак. № 086705

Специалност: ПНУП, IV курс (задочно обучение)

Русе, 2011г.

Играта е свободно действие стоящо извън обикновения живот. То не е строго обмислено, но е осъзнато и може да завладее играча изцяло, без да е свързано с пряк материален интерес или практически резултат. Действие, което се извършва в рамките на определено време и място, създавайки обществени връзки. Играта има свои правила, определящи законите, които управляват временния свят, създаден от играта. Правилата на играта са задължителни и неоспорими. Нарушаването им руши света на играта. Играта е обвита в тайнственост (по Й. Хьойзинха, 2000). Тя представлява социална по съдържание дейност, защото в нея децата влизат помежду си в разнообразни междуличностни отношения, привикват да уреждат конфликтите си, да живеят в групата. Играта винаги е била актуална в света на детето, тя придружава всяко дете в неговото детство. В играта се илюстрират битът, нравите, обичаите, духът на времето.

Когато бях дете, времената бях други; всичко ни изглеждаше по-весело, по-бодро и безгрижно. Може би защото сме били деца?

Спомените ми от детството са много весели и щастливи. Макар, че нямахме играчки като днешните, нямаше компютри, нямаше детски телевизионни канали, нямаше мобилни телефони... нямаше доста неща, с които сме свикнали сега в ежедневието си, но нямаше и самотни деца. Деца, които стоят вкъщи пред телевизора и компютъра; приятели търсеци се по мобилните телефони и скайп.

Да, ние нямахме всичко това, но имахме нещо повече, имахме щастливи детски преживявания, истински приятели, с които прекарвахме времето си в игри навън. Спомням си, че най-голямото наказание за мен и за моите приятели беше това да си наказан да не излизаш навън. Когато някой не излезе, цялата банда започваше да свири под прозореца и да пита, защо. Нямахме играчки, но имахме много интересни игри, игри в които се улисвахме чак до тъмно. Играехме на улицата и там имаше място за всеки, който желае да играе.

Любими игри бяха „на ластик“, „Дама“, „Стражари и апаши“, „Бум“, „Лепка“, „Ръбчета“, „на стрелки“ и още много други. За тези игри не трябва да притежаваш никакви особени качества, а само желание да играеш; при нас то не липсваше. Сега децата, за да играят, вадят по два кашона играчки, а на нас ни трябваша единствено къс ластик, парче гипс и топка. Казвам парче гипс, защото по времето на моето детство не се намираха лесно тебешери. В училище имаше, но рядко се намираше смелчага, който да посмее да вземе оттам. Затова чакахме да започне ремонт в съседите и да си вземем парчета гипс от свалените орнаменти. Спомням си веднъж под един балкон се бяхме събрали половината квартал и чакахме майсторите да започнат да хвърлят парчетата гипс, за да ги събираме в чанти. Ние, нашата банда, бяхме напълнили две чанти от тези парчета и бяхме много щастливи, че ще имаме за

цялото лято. Но проблемът беше къде да приберем това „съкровище“. Тогава предложих да го прибера на нашата тераса, като се постарях да го скрия добре. Не след дълго майка ми потърси чантите за пазаруване (тогава нямаше кесии за еднократна употреба, а чанти от плат). След като се установи, че братята ми не знаят къде са, погледите се насочиха към мен. Аз не исках да издавам тайната, но няхах избор, понеже ме очакваше страшното наказание да не излизам навън, така че се предадох. Нарездането беше да изхвърля „тези боклуци“ и да изпера чантите. Тези незначителни „боклуци“ за нашите родители, бяха цялото богатство за мен и моите приятели. След като не можеше да го съхраняваме у дома, ние намерихме ново скривалище - междуетажното пространство. Всеки ден проверявахме съкровището да не е изхвърлено или откраднато.

Обичана игра, която играехме в квартала, е „Лепка“. Тя е много интересна и всички участваха с удоволствие, но намирането на материали за нея криеше известни рискове. Ето и нейното описание:

Игра „Лепка“

(улична игра от 80-те - 90-те години на XX век)

Брой участници: неограничен.

Материали:

- Лепка (гумен калник от руски лек автомобил);
- Картички (цветни картончета от кибритени кутии).

Всяко дете трябва да има „лепка“ и неограничен брой картички (колкото повече, толкова по-добре).

Правила: Начертава се стартова линия с тебешир или парче гипс. От нея се отброяват няколко крачки (по желание) и се очертава малък кръг с „х“ – в него. Там се поставят картичките, които участниците залагат. Който сложи най-много картички, той хвърля пръв чрез плъзгане на лепката по земята от стартовата линия. Целта е чрез едно хвърляне да се съборят или избутат повече картички от очертанието на кръга. Победител е този, който е събрал най-много картички. Играта се играе неопределен брой пъти според желанието на децата или продължават само тези, които имат картички.

Рискове: Трябва да внимавате да не ви хванат, докато късате лепката от автомобила на комшиите или да кажат на родителите ви, че искате да си купите кибрит. Ако видите познат да минава покрай вас докато играете, по-добре да скриете лепката.

Както се вижда от описанието, материалите за играта са съвсем обикновени предмети без особена стойност, но за нас не беше така. Ние

поемахме значителни рискове, за да се сдобием с лепки и картички. Във всеки дом имаше празни кутии от кибрит и ги ползвахме, но те не бяха достатъчни, защото колкото повече картички имаш, толкова си по-богат. Затова се налагаше да си купуваме кибрит от магазина, но тогава това беше немислимо. Хората в квартала се познаваха, всеки знаеше кои са родителите ни. Магазинерите също. Когато ни се налагаше да си купим кибрит, често използвахме лъжи. Налагаше се, понеже не продаваха запалими материали на деца, но ние твърдахме, че ни пращат родителите ни. Може би не сме приемали хитростите си като лъжи, а като средство да се сдобием с безценните картички. Често чувахме думите: „Ще питам майка ти дали те е пращала за кибрит!“ или „Сигурна ли си, че те праща майка ти?“. Ние отговаряхме убедително – „Да“. Но докато излизахме, сърчицата ни започваха да бият учестено от безпокойство. Когато вечер се приберяхме без родителите да попитат за забранените покупки, много ни олекваше.

Сдобиването с лепка ставаше още по-трудно. Предимно момчетата ги режеха, а момичетата си ги купувахме с картички. Но ако колите са от нашия квартал, ставаше много опасно. Често се случваше докато играем съседите да идват при нас и да си търсят липсващите калобрани от колите си. Затова вземахме лепки от друг квартал, а децата от другия квартал посещаваха нашия, за да се сдобият с безценния атрибут за игра. С тези материали и с добри приятели играехме от сутрин до вечер, без да усещаме глад, жажда и умора. Вечер, като се прибирахме, криехме лепките и картичките си прилежно, защото за нас те означаваха много.

Не само в игрите обикновените вещи се превръщаха за нас в богатство. Колекционирахме салфетки, пощенски марки, етикети от бутилки и какво ли още не. Предмети без никаква стойност, означаващи цял един свят за нас. Или както казва Мечо Пух „Колкото повече, толкова повече“. Правехме си лексикони от обикновени тетрадки, които приятелите попълваха старателно. В тях споделяха предпочитанията си към игри, коли, приятели и какви ли не тайни и съкровени желания. Вписваха наивни пожелания, но не самите пожеланията, а фактът, че попълват лексиконът ти, беше от най-голямо значение.

Така премина детството с ластик в единия джоб и парче гипс в другия, и с цяла банда приятели. Вече сме големи, но когато се съберем, започваме с думите „Помниш ли ...?“. Нямахме много играчки, получавахме подаръци само на Нова година и на Рождените си дни, или пък от някоя почивка, но бяхме свободни да играем на каквото пожелаем. Не притежавахме много, но бяхме богати с идеи и желание за игра. И не беше нужно да убеждаваме възрастните, че непотребните за тях неща за нас са цяло богатство. Нужно бе просто да ги скрием и да им се радваме в игрите.

Използвана литература:

Хьойзинха, Й. Homo Ludens. – София: Захарий Стоянов, 2000.